

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Troms og Finnmark fylkeskommune
Postboks 6600
9296 TROMSØ

Vår dato: 31.05.2021
Vår ref.: 202005556-6
Arkiv: 322
Deres dato: 01.03.2021
Deres ref.: 20/07307-8

Saksbehandler:
George Nicholas Nelson
22959217/genn@nve.no

NVEs høringsinnspill til regional vannforvaltningsplan og tiltaksprogram 2022-2027 i Norsk-finsk vannregion

Vi viser til brev datert 1. mars 2021 om høring av forslag til vannforvaltningsplan og tiltaksprogram i Norsk-finsk vannregion.

NVE har som statlig sektormyndighet fått anledning til å delta aktivt i planarbeidet frem mot høringen. Gjennom deltakelse i vannregionutvalget har vi bidratt med tekst om våre ansvarsområder til vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet, og vi har gitt tilbakemeldinger på tidligere utkast. NVE har blant annet også deltatt på regionalt temamøte om vannkraft for å drøfte tiltak og prioriteringer i forbindelse med oppdatering av vannforvaltningsplanen.

I planprosessen har NVE særlig ansvar for å sikre at oppdateringen av vannforvaltningsplanen er i tråd med nasjonale føringer. Nasjonale føringer for vannkraft datert 24. januar 2014 videreføres for neste planperiode. Forholdet til nasjonale føringer er derfor sentralt i vår høringsuttalelse.

Prioriteringer for vannkraft

Planen inneholder ingen nye forslag til prioritering av miljømål som medfører krafttap, og NVE legger derfor til grunn at vannregionmyndigheten mener den gjeldende prioriteringen bør videreføres i neste planperiode uten endringer.

Miljøtilstand og måloppnåelse for SMVF

For sterkt modifiserte vannforekomster fastsettes miljømålet etter tiltaksmetoden. Det vil si at miljømålet er effekten av realistiske tiltak med positiv kost/nytte. Dersom det ikke finnes realistiske og aktuelle tiltak for en SMVF, og vannforekomsten har et fungerende akvatisk økosystem, er GØP oppnådd. Som presisert i nasjonale føringer av 2014, åpner vannforskriften for at dagens tilstand kan defineres som GØP.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Andre vannuttak

Vannuttak til andre formål enn kraftproduksjon kan også utgjøre betydelige påvirkninger, men er i mindre grad omtalt i vannforvaltningsplanen.

Vi registrerer at vannforvaltningsplanens omtale av drikkevann nesten utelukkende fokuserer på beskyttelse av vassdragets funksjon som drikkevannskilde. Vi mener andre utfordringer også bør belyses, som at vannuttak til drikkevannsforsyning kan tørrelegge elve- og bekkeløp og dermed redusere økologisk tilstand. Frivillig slipp av minstevannføring vil redusere påvirkningen fra denne type inngrep.

Settefisk trenger kontinuerlig tilgang til vann, også i tørre perioder når det er lite vann i vassdragene. Vannkildene som benyttes har ofte viktige allmenne interesser knyttet til seg. Akvakultur er en næring i vekst, noe som fører til økt press på vannressursene som utnyttes.

Miljømåloppnåelse for grunnvann

Som omtalt i vedlegg 1, vil det bli lagt inn data om tilstand for grunnvann i vann-nett når den tekniske løsningen for dette er klar. Etter NVEs vurdering er den kvantitative tilstanden for grunnvann i Norge generelt god. Dette er basert på at referansemålinger viser regelmessige og årstidsbestemte variasjoner i grunnvannstanden, og fravær av kjente påvirkninger som forringer kvantitativ tilstand. Miljømålet for kvantitativ tilstand i grunnvann er derfor oppnådd, etter det NVE kjenner til.

Tiltaksprogram

Tiltaksprogrammet gir et konkret bilde av hvilke tiltak som skal vurderes og hvor miljømålet skal nås i neste periode. Men det inneholder også noen feil. NVE jobber kontinuerlig med å forbedre kunnskapsgrunnlaget, og rette opp feil i eldre tiltak som ble registrert med NVE som virkemiddeleier i vann-nett for en tid tilbake. Vi vil jobbe videre med å korrigere feil også i neste planperiode.

I tiltaksprogrammets kulepunktliste over prioriteringene til de ulike vassdragene som er påvirket av vannkraft, står det at Kongsfjordvassdraget ikke er omtalt. Det vises her til avsnittet ovenfor som gir et utdrag av de nasjonale føringene for vannkraft, og prioriteringskategoriene etablert i NVE-rapport 49/2013 - *Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022*. Pasvik Kraft har konsesjon til overføring og regulering i Kongsfjordvassdraget. Denne konsesjonen er ikke omtalt i NVE-rapport 49/2013 fordi reviderte konsesjonsvilkår først kan fastsettes etter 4. mars 2024.

Når det gjelder tiltak for vannkraft og andre vassdragsinngrep gir ikke tiltaksprogrammet nødvendigvis et fullstendig bilde av alle tiltak NVE vil følge opp. Gjennom nye undersøkelser, tilsyn, tiltaksplaner fra regulerter, eller ved krav fra allmennheten om vilkårsrevisjoner eller innkalling til konsesjonsbehandling, får NVE forslag til miljøforbedrende tiltak. Vi behandler slike saker selv om de ikke fremgår av dette tiltaksprogrammet, og vil legge aktuelle tiltak i vann-nett fortløpende.

NVE og Miljødirektoratet ble i mars 2021 enige om en fordeling av ansvaret for de ulike typene tiltak som regulerter kan pålegges for å øke kunnskapsgrunnlaget og forbedre den økologiske tilstanden i regulerter vassdrag.

I kapittelet om restaureringstiltak kan det vises til det pågående arbeidet med nasjonal restaureringsstrategi, som legger grunnlag for felles prioriteringer innen restaureringstiltak på tvers av sektorer.

Virkemidler

Innkalling og omgjøring etter vrl. §§ 66 og 28 er blant NVEs virkemidler for å pålegge miljøforbedrende tiltak. Eldre vassdragsanlegg kan kalles inn til konsesjonsbehandling dersom det foreligger sterke miljømessige hensyn. NVE har imidlertid ikke hjemmel til å pålegge utredninger eller miljøundersøkelser for å dokumentere miljøpåvirkningen av konsesjonsfrie anlegg. For at NVE skal kunne behandle en innkallingssak må det derfor finnes dokumentert kunnskap om verdier i vassdraget og anleggets påvirkning på verdiene, slik at man kan vurdere det miljømessige hensynet. Man bør også ha en idé om hvilke tiltak som må gjennomføres for å bedre forholdene.

Overvann

Overvann og overvannshåndtering, og hvordan dette påvirker vannforekomster er et viktig tema å belyse i planen. NVE arbeider med en veileder om overvann for kommuner som kan være aktuell å vise til. Den fremhever blant annet viktigheten av å håndtere overvann på overflaten og ikke i rør. Åpning av bekker i rør kan være et godt og viktig tiltak, både for håndtering av overvann og av hensyn til miljø. Dette kan med fordel komme bedre frem i planen. Veilederen blir lagt ut på NVEs [nettsider](#) når den er ferdigstilt.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.